

AVIARNI PNEVMONITIS – TRTV, SHS

- splošno
  - kontagiozna virusna bolezen perutnine posebj puranov in piščancev
  - SHS = swallow head sindrom
  - TRTV = turky rhinotracheitis virus
  - bolezen je bila prvič opisana pri puranih v J Afriki leta 1984 kot puranji rinotraheitis
  - v istem obdobju je prišlo do izbruhov klinično podobne bolezni tudi pri piščancih brojlerjih v Španiji pri kokoših in pegatkah v Franciji, v matičnih jatah težkih hibridov v Veliki Britaniji, pri nesnicah in brojlerjih na Nizozemskem, v matičnih jatah težkih hibridov v Izraelu in Nemčiji
  - po letu 1996 tudi v Kanadi in ZDA
  - ni tako drastična
  - v Slo smo klinično bolezen diagnosticirali v preteklih letih 1993; najprej pri piščancih brojlerjih v zadnjem času pretežno pri matičnih jatah težkih hibridov, pri puranih leta 2000
- povzročitelj
  - ta virus zdaj uvrščen med metapneumoviruse (od 2004 dalje), prej je bil med Paramyxoviridae
  - nima hemaglutinacijske sposobnosti
  - antigenske zančilnosti:
    - o podtip A: države iz Evrope
    - o podtip B: VB
    - o podtip C: pri puranih v Kanadi in ZDA
- patogenost
  - pojavi se, ko je že kaj narobe – mikroklima
  - to je en od respiratornih sindromov
  - poteka skupaj z ostalimi infekcijami
- gostitelji
  - piščanci brojlerji, matične jate, purani
- način okužbe in širjenje
  - le horizontalna okužba – potreben tesen kontakt (intenzivna reja)
- klinična zanmenja
  - sekundarne okužbe
  - piščanci in purani brojlerji
    - o sindrom oteklih glav
    - o respiratorne motnje
    - o visoka morbidnost
    - o variabilna mortalnost
    - o edematozno podkožje
  - matične jate
    - o zbolevalo na poseben način
    - o oteklina v področju glave

- resenje z glavami
  - konjuktivitis
  - tortikolis (je posledica otitis media)
  - padec v nesnosti (zaradi E. coli infekcij, ker ji virus omogoči razširitev)
  - oplojenost in izvalilnost nista prizadeti
- fazani, race, gosi
  - eksperimentalna okužba: blagi klinični znaki v obliki respiratornih motenj
- golobi
  - ni bilo opaziti kliničnih znakov
- purani
  - nimajo tipičnih oteklin
  - bolj respiratorne težave
- patoanatomske spremembe
- piščanci in purani
  - edem podkožja glave
  - fibrinozno vnetje podkožja glave
  - rinitis
  - traheitis (izguba ciliarnega epitela)
  - konjuktivitis
  - serozni do fibrinozni aerosarkulitis in plevritis
  - uni ali bialteralni edem pljuč
  - pneumonia
  - peritonitis
  - perikarditis
- matične jate
  - še otitis media
  - ooforitis
- patohistološke spremembe
- izguba ciliarnega epitelijskega
- diagnostika
- diagnostika zelo zoprna
- izolacija virusa
  - na tkivnih kulturah trahealnih obročk
  - alternativna metoda: detekcija s PCR
- serološka metoda
  - ELISA (ni možno ločevati med obema podtipoma)
- tip C ne povzroča ciliostaze
- sinciciji– po 6 pasaj, da se pojavi
- diferencialna diagnostika
- pasterolozne infekcije
- ornithobacterium rinotraheale
- aviarna influenza
- atipičnakokošja kuga

- mikoplazmozne infekcije
- klamidioza pri puranih

- preventivni ukrepi in zdravljenje
- cepiva (cepi se v podkožje)
  - o žive atenuirane vakcine
  - o inaktivirane vakcine
- cepi se na Primorskem matične jate in purane ostale dele Slovenije pa ne
- purani brojlerji
  - o živa atenuirana vakcina, DSP, spray
- piščanci brojlerji
  - o živa atenuirana vakcina, 1 teden stari, voda za pitje
- matične jate
  - o pri nas še ne
  - o živa atenuirana vakcina v času zreje, pred nesnostjo inaktivirana vakcina